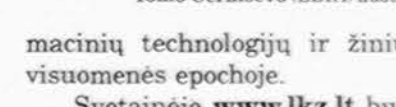
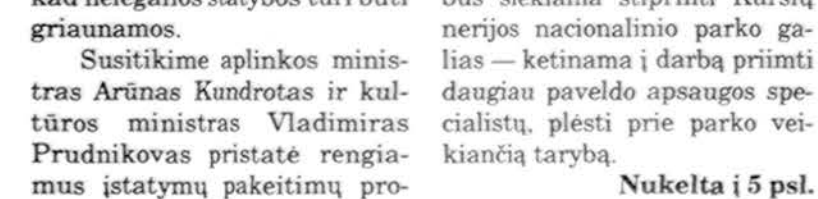
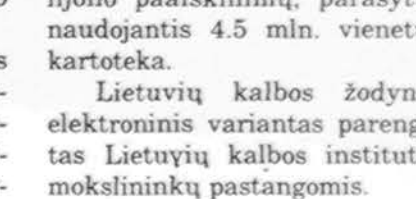

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, BIRŽELIO - JUNE 23, 2005

Nr. 122
Kaina 50 c.

Lietuvių kalbos žodyn-
elektroninis variantas pareng-
tas Lietuvių kalbos institut-
mokslininkų pastangomis.

galima rasti 11 mln. leksikografiškai apdorotų žodžių. Jie išdestyti daugiau kaip pusėje milijono paaishkinimų, parašytų naudojantis 4,5 mln. vienetų

Lietuvių kalbos žodyn
elektroninis variantas pareng
tas Lietuvių kalbos institut
mokslininkų pastangomis.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DAYTONA BEACH, FL

Liūdnujų įvykių minėjimas

Mūsų lietuviai Lietuvoje metai iš metų birželio mėnesį pasitikdavo linksmomis gražiausių vilčių nuotakomis. Šis mėnuo pažymėdavo pavasario, o tuo pačiu ir pavasario darbų, pabaigą ir vasaros rūpesčių pradžią. O, be to, dar šis mėnuo yra nuspulvintas gausybe mūsų tradicinių vardų. Kas gi gali užmiršti Jonines ir paparčio žiedo ieškojimą, Petrinės, Povilinės?

Bet šiandien mums šis mėnuo teikia vien tik liūdnujų prisiminimus. Juk 1939 m. birželio mėn. Rusijos bolševikai įvedė Raudonąją armiją į Lietuvą, o Lietuvos delegatą išvažiavo į Maskvą prašyti, kad Lietuva būtų priimta į Sovietų sąjungą. 1941 m. birželio mėn. bolševikai vykdė didžiulius nekaltų lietuvių tremimus ir tais patiais metais vokiečiai pavergė Lietuvą. O 1944 m., ir vėl birželio mėn., Rusijos bolševikai sugrįžo atgal į Lietuvą, ir mes turėjome pasitraukti iš savo tėvynės.

Per visus Lietuvos pavergimo metus pavergėjas buvo uždraudęs ne tik minėti, bet net ir užsiminti, apie šiuos įvykius. Už tai, laisvajame pasaulyje įsikūrę, lietuviai juos kasmet

minėdavo ir šiandien mini. Visi šie įvykiai yra pavadinti „liūdnujų įvykių“ vardu. Šiandien jie jau yra prisimenami ir mūsų tėvynėje, bet labai blankiai ir dažnai lyg nenoromis. Mūsų valdžioje įsitvirtinę bolševikiniai palikuonys ne tik patys nenori šių įvykių prisiminti, bet nelabai nori, kad ir kiti juos minėtų.

Liūdnuosius įvykius Daytona Beach lietuviai minėjo sekmdienį, birželio 12 d. Tą sekmdienį buvo mūsų tradicinės mėnesio pamaldos. Šv. Mišias atnašavo mūsų ilgametis kunigas R. Grasso. Jis jau 14 metų patarnauja lietuviams ir yra labai gražiai susigyvenęs su jais. Mes esame jį aprūpinę informacine literatūra apie Lietuvą, tad jis yra labai išsamiai susipažinęs su mūsų tautos istorija. Buvo skaudu girdėti, kai jis pranešė, kad tai yra jo paskutinės Mišios, kurias jis atnašauja lietuviams. Greti-moje parapijoje yra senas kunigas. Jis smarkiai negaluoja. Tad kun. Grasso išsikelia į tą parapiją pagelbėti šiam kunigui. Lietuviai tikrai labai apgailestauja dėl šio netekimo ir širdingai su juo atsisveikino.

Šv. Mišių metu giedoją „Sietyno“ choras. Prie vargonų — choro vadovas A. Skridulis. Salėje įvyko liūdnujų įvykių minėjimo programa. Minėjimą rengė LB vietinė apylinkė. Apylinkės pirm. B. Kozienė tą dieną turėjo išvykti, tad ji pakvietė Lietuvos klubo pirm. Juozą Baltrušaitį vadovauti minėjimo programai.

J. Baltrušaitis, minėjimą pradėjo poeto Antano Miškinio eilėraščiu ir pakvietė Antaną Dundzilą kalbėti. A. Dundzila yra mums gerai žinomas žurnalistas, bet jis taip pat ir kura literatūrinius kūrinius. Prelegentas pabrėžė, kad mes šiandien dar esame tų liūdnujų įvykių gyvi liudininkai, bet tie liudininkai nyksta ir greitai jų neliks. Naujieji žmonės tuos įvykius galės vertinti, kaip tik jie norės. Tad jis ir siūlo visais būdais rinkti galimai daugiau patikimos literatūrinės medžiagos apie tuos liūdnuosius įvykius.

Šiandien ne vien išeivijoje, bet ir patioje Lietuvoje, yra literatūros kūrėjai, kurie savo poezijos ir prozos kūriniuose vaizduoja bolševikinio laikotarpio gyvenimo baisumus ir skausmą.

A. Dundzilas kalba nebuvo ilga, bet labai turtinga ir tinkama šios dienos minėjimo nuotakai. Tuo jis įrodė, kad galima ir mažai kalbant, daug pasakyti ir daug ką visiems priminti. Kalbai pasibaigus, susirinkusieji užtraukė „Lietuva brangi“.

Meninę minėjimo programą atliko Valerija Skridulienė. Ji

Liūdnujų birželio mėnesio įvykių paminėjimo Daytona Beach, FL, proga šį piešinį nupiešė S. Ramanauskienė — jis buvo išdėstytas ant kiekvieno svečių stalo.

padeklamavo du eilėraščius: B. Brazdžionio „Azuolas“ ir S. Santvaro „Regėjimai“. Abu eilėraščiai labai tiko šio minėjimo nuotakoms. Skridulienė abu šiuos gana ilgus eilėraščius padeklamavo labai jausmingai ir iš atminties. Tuo ji susirinkusiems parodė savo igimtą dramos artistės gabumus. Susirinkusieji buvo sužavėti Valerijos sugebėjimais.

„Sietyno“ choro dainiai šį

kartą buvo išimamieji ir publika. Vadovas A. Skridulis užėmė vietą prie pianino, tad dar kelias giesmes ir dainas publika padainavo drauge su chorisais.

J. Baltrušaitis širdingai padeklavo programos dalyviams ir pakvietė visus prie vaišių stalo. Tenka pridėti, kad ir šį kartą J. Baltrušaitis puikiai vadovavo minėjimo programai.

J. Dgl.

MADISON, WI

LINKI LIETUVIAMS DAUGIAU ŠYPSOTIS, MAŽIAU SKŪSTIS!

Kiekvienais metais Madison-Vilnius Sister Cities, Inc. (MVSC) Madison, WI, surengia pavasarij metų pobūvį-vakarienę su paskaita. Čia amb. John Tefft dalinasi savo meile Lietuvai, dr. Dova Šaulys atvežė naujienas iš Lietuvos; arch. Rimantas Griškėlis skaidrėmis atvežė Vilniaus miesto architektūros grožį; Romualdas Povilaitis, D.D.S., dėstė gintaro istoriją ir turėjo savo meniškių gintarinių dirbinių parodėlę; o pernai gen. konsulas Arvydas Daunoravičius iš Čikagos džiaugėsi Lietuvos įstojimu į NATO ir ES narystę.

Šiemet iškilminga vakarinė birželio 2 d., ketvirtadienį, buvo skirtingo pobūdžio: dvi jaunos naujosios ateivės, abi siekiančios daktaro laipsnį Wisconsin universitete, atskleidė susiklosčiusias atvykimo į JAV priežastis. Susirinkusius per pusę šimto (mažyčiai telkiniai tai „pasisekimas“) vokiečių restoran „Eissen Haus“ miesto centre, su garbės svečiu gen. konsulu A. Daunoravičiumi, jo žmona ir dukrelė, pasveikino MVSC pirm. Daina Žemliauskaitė-Juozėvičienė ir davė metinę veiklos apyskaitą. Daug darbuotasi, nemažai nuveikta, Lietuvoje sušelpa. Ji užbaigė paskutiniuosius įvykius: naujųjų ateivių sūnui Julijui Vainauskui, 15 su puse metų (Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklos buv. mokinys) pakviestas žaisti krepšinį VII pasaulio lietuvių žaidynėse Vilniuje, suteikta dalinė finansinė parama. Ji pranešė, jog MVSC nariai renka lietuviškas vaikiškas knygas ir jas dovanoja viešajai bibliotekai. MVSC buvo išleidi mėnesišką 2005 m. kalendorių ir dabar jau ruošia 2006 m. kalendorių su Lietuvos nuotraukomis (daugiausia Vilniaus), Danos Vainauskienės ir Tim Mulholland nufotografuotom.

Trumpai, nuoširdžiai, su humoru sveikino gen. konsulas A. Daunoravičius, pasidžiaugęs antru apsilankymu Madison.

Kristina Puotkalytė-Gurgel, Wisconsin universitete studijuojanti ispanistiką (ruošia doktoratą), specializuojasi skandinavų šiuolaikiniame teatre. Milda laisvai kalba norvegiskai, angliskai, rusiskai. Taipgi suprantą švediskai, daniskai, lenkiškai, skaito vokiškai. Į Madison atvykti studijuoti paskatino jos noras tęsti akademinę karjerą, po vienerių metų darbo, kaip raštinės vadybininkė stovyti benorvegijoje Milda mėgstą ilgą žiemą-vasarą atostogas ir lankstų tvarką, o ne monotonišką darbą raštinėje nuo 9 iki 5 val. Be to, ji mano, jog akademinis gyvenimas suteikia progą išmokti kiekvieną dieną daugiau ir galimybę turėti įdomius tarpusavio ryšius su studentais ir dėstytojais. Du semestrus Milda praleido Oslo ir Bergen, Norvegijoje (kur jai patiko būti mokytojos padėjėja), studijuodama Vilniaus universitete. Tuomet ji nutarė siekti daktaro laipsnio. Wisconsin univer. Madison jai rekomendavo kolegę studentę iš Lietuvos, kuri gavo čia magistro laipsnį skandinavų mokslų srityje.

Šiuo metu Milda ruošia disertaciją, vardu „Labyrinth and Practises of Escape in Scandinavian Postmodern Theater“. Ji laimėjo Christine Kohler stipendiją gyventi nemokamai Knapp House disertacininkams. Rudenį Milda vyks Norvegiją 1 metams, kuri tęs disertacijos rašymą. Jos baigimo data — 2006 m. gegužės mėn. Po to ji planuoja ieškotis darbo JAV, Kanadoje ar Europoje. Neatrodė, jog ji grįžtų Lietuvon, nes ten menkos algos ir nedarbas akademiniam gyvenime.

Milda palygino studijas Lietuvoje su JAV. Jos manymu, amerikiečių dėstymo sistema laiko apkrautus studentus visą semestrą. Čia priverčia studentus sunkiai dirbti kiekvieną dieną. Lietuvoje studentai paprastai įninka studijuoti paskutinę naktį prieš egzaminą. Ji

Ostrauskaitė atvyko į JAV 2002 m. Ji siekia daktaro laipsnį iš skandinavų mokslų Wisconsin univer., specializuojasi skandinavų šiuolaikiniame teatre. Milda laisvai kalba norvegiskai, angliskai, rusiskai. Taipgi suprantą švediskai, daniskai, lenkiškai, skaito vokiškai. Į Madison atvykti studijuoti paskatino jos noras tęsti akademinę karjerą, po vienerių metų darbo, kaip raštinės vadybininkė stovyti benorvegijoje Milda mėgstą ilgą žiemą-vasarą atostogas ir lankstų tvarką, o ne monotonišką darbą raštinėje nuo 9 iki 5 val. Be to, ji mano, jog akademinis gyvenimas suteikia progą išmokti kiekvieną dieną daugiau ir galimybę turėti įdomius tarpusavio ryšius su studentais ir dėstytojais. Du semestrus Milda praleido Oslo ir Bergen, Norvegijoje (kur jai patiko būti mokytojos padėjėja), studijuodama Vilniaus universitete. Tuomet ji nutarė siekti daktaro laipsnio. Wisconsin univer. Madison jai rekomendavo kolegę studentę iš Lietuvos, kuri gavo čia magistro laipsnį skandinavų mokslų srityje.

Šiuo metu Milda ruošia disertaciją, vardu „Labyrinth and Practises of Escape in Scandinavian Postmodern Theater“. Ji laimėjo Christine Kohler stipendiją gyventi nemokamai Knapp House disertacininkams. Rudenį Milda vyks Norvegiją 1 metams, kuri tęs disertacijos rašymą. Jos baigimo data — 2006 m. gegužės mėn. Po to ji planuoja ieškotis darbo JAV, Kanadoje ar Europoje. Neatrodė, jog ji grįžtų Lietuvon, nes ten menkos algos ir nedarbas akademiniam gyvenime.

Milda palygino studijas Lietuvoje su JAV. Jos manymu, amerikiečių dėstymo sistema laiko apkrautus studentus visą semestrą. Čia priverčia studentus sunkiai dirbti kiekvieną dieną. Lietuvoje studentai paprastai įninka studijuoti paskutinę naktį prieš egzaminą. Ji

pabrėžė 2 žodžius, vartojamus Lietuvoje: „studijuoti“ (rimtai mokytis) ir „studentauti“ (džiaugtis gyvenimu — puotauti ir kiekvieną dieną gerti alų). O Lietuvos studentai sugeba abiejuose — gauti gerus pažymius ir leisti linksmą gyvenimą. Ir Lietuvos universitetinis mokslas aukštai vertinamas užsienyje.

Milda labiausiai pasiilgusi šeimos, draugų, kasdieninės lietuvių kalbos. Ilgesingai prisimena Vilniaus kultūrinį gyvenimą, poezijos vakarus, koncertus, teatro pastatymus: Nekrošiaus, Koršunovo ir Keistuolių. Lietuviškas maistas yra Milda prabanga, ypač duona, kurios nėra Madison, parsiveža iš Čikagos. Tačiau Milda mano, kad

lietuviai turi šypsotis daug daugiau, o skūstis mažiau!

Abiem prelegentėms pasipylė klausimų kruša (beveik kiekvienas dalyvis turėjo ką paklausti), kuriuos jos atsakinėjo humoru perpintu įdomumu. Po direktorių tarybos rinkimų, aštuonmetė Emilija Daunoravičiūtė ištraukė įėjimo laimikį — gražių gelių vazoną.

Jautėsi šilta, draugiška nuotaika, visiems kartu bendraujant: seniau ir neseniai atvykusiems, o Lavonne Senn (prof. dr. Alfredo E. Senn žmona — jis dar negrįžo iš Lietuvos, kur dėsto Vytauto Didžiojo universitete) pasidžiaugė: „Koks nuostabių įdomus, turiningas vakaras!“

S. E. S.

WORCESTER, MA

BIRŽELIS, KURIO NEGALIMA PAMIRŠTI

Grazus ir žydintis birželis gamtoje, bet begaliniai skaudūs mūsų tautoje. 1941 m. 14-os dienos naktį Lietuvos žmonės buvo išiveržusieji į jų namus komunistų priekštė iš ramaus nakties poilsio ir grūdami į gyvulinius vagonus tolimai kelionei į neišmatuojamus Sibiro plotus. Visa Lietuva raudėjo. Taip birželio žydinčios pievos, žali berželiai apsupylė ašaromis ir krauju tų, kurie juos augino ir mylėjo. Birželio tragedija krauju įrašyta į mūsų tautos istoriją.

Po 64 metų tų skaudžių pirmųjų tremimų visoms aukoms prisiminti ir jas pagerbti š.m. birželio 12 d. rinkomės į Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčią pamaldoms už visus ištremtuosius mūsų brolius, seses, ne vien „Baisiojo birželio“ giesmė. Pabaigus šauliai ir siaubo palietuosius. Tie žiaurūs tremimai birželyje prasi-dėjo, bet jame nepasibaigė. Jie tęsiasi daug metų, tik kitokia forma. Kasmet prisimename visus...

Minėjimą ruošė LB Worcester apylinkės valdyba. Dalyvavo

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa su vėliava, kurią nešė kuopos vadovas Arūnas Grigalaukas. „Nevežio“ tunto skautų — Oskaras Lisovskis. Šaulės Teresė Jušienė ir Janina Miliauskienė nešė ir prie altoriaus padėjo vainiką.

Šv. Mišių aukėjo Nekalto Marijos Prasidėjimo vienuolių seselių kapelionas kun. Vytautas Gedvainis iš Putnam, CT. Jis pasakė ir pamokslą; kartu su juo koncertavo kleb. kun. Ričardas Jakubauskas. Parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Edith Roberts, gražiomis giesmėmis kėlė mūsų dvasią artai Dievo.

Po Mišių sugiedoti Amerikos, Lietuvos himnai ir „Kaip grįžtančius namo paukščius“ giesmė. Pabaigus šauliai ir pamaldų dalyviai išsirikiavo bažnyčios šventoriuje prie paminklo trumpoms iškilmių apeigoms. Vadovavo šaulių kuopos vadovas Arūnas Grigalaukas. Jis pareiškė, kad dažnai čia renkames prisiminti ir pagerbti žuvusius dėl Lietuvos laisvės,

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$120.00. Foreign countries \$135.
Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pasto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$120.00	\$65.00	\$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$135.00	\$70.00	\$60.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$70.00	\$35.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$80.00	\$40.00	\$40.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$600.00	\$300.00	
Reguliariu paštu	\$120.00	\$66.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$190.00	\$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$68.00		

Vyriausia redaktore — Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org
Administratorius — Vytas Paškus
administracija@draugas.org
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.
Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS-SIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbotviete bei kitų vietų skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams sutvarkys dantis už priimančią kainą.
Sustatymu kalbės angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKU LIGOS-CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Buvusių Vasario 16-osios gimnazijos mokinių suvažiavimo (š.m. vasario mėn) St. Petersburg metu Lietuvių klube susitiko Nijolė Raišienė (kairėje) ir St. Petersburg Lietuvos klubo pirm. Angelė Elvyros Vodopalienės nuotr.

mažiausiais kūdikiais ir baigiant gyvenimo naštų prislėgtais seneliais. Priminė ir partizanų kančias. Užbaigė poeto Justino Marcinkevičiaus žodžiais: „Pravirko Dievas, kad mes vėl būtume laisvi“. Programos vedėjas prelegentui dėkojo, o mes padėką išreiškėme ilgais plojimais po kurių vaišinomės, paruoštais Genovaitės Jakubauskienės. Taip pat žiūrėjome vaizduotę „Mindaugo karūnavimas“ iš Lietuvos. Nesukbėjome namo, buvo gera sėdėti vėsioje salėje ir tęsti pokalbius apie žiaurios, tragiškus tų laikų įvykius, nes mažai rasime šeimų, kurios būtų likę jų nepalietos. Teko skaityti Nijolės Jankutės knygą „Atvirkta“, kurioje aprašo ir savo miestelį Kupiškį. Įdėta nuotrauka po kuria užrašas „Paminklas Sibire žuvusiems kupiškėnams“. Tarp daugelio pavardžių šis užrašas: „Pasakyk Lietuvai Tu sugrįžęs, kad Jos vardą mudamas tariu“. Taip, birželis, kurio negalima pamiršti.

Janina Miliauskienė

V. LANDSBERGIS APIE LIETUVOJE ISIPLIESKUSIUS SKANDALUS

Buvęs Tėvynės sąjungos pirmininkas europarlamentaras Vytautas Landsbergis nuostauja dėl Lietuvos visuomenės neatparumo populistų vilioms ir leidžia suprasti, kad Artūras Zuokas geresnis už Viktorą Uspaskichą.

— Kaip vertinate politinę padėtį Lietuvoje, išplieskus skandalams aplink V. Uspaskichą ir A. Zuoką? Kas vyksta?

— Gilus nuosmukis, ir jau yra to nuosmukio rezultatai. Žmonės, tą nuosmukį įkūnijantys, turi stiprias politines pozicijas, o valstybė beveik nepajėgė su tuo susitvarkyti.

— Kodėl penkioliktaisiais nepriklausomybės metais susiklostė tokia padėtis?

— Todėl, kad buvo gana sistemingai griauamas žmonių pasitikėjimas savo valstybe, galimybiomis patiemis sukurti geresnį materialinį gyvenimą ir — pirmiausia — teisingesnę valstybę. Teisingumas visą laiką buvo pažeidžiamas. Tai savo ruožtu sudarė pagrindą netikėti, jog valstybė gali būti padoriai tvarkoma, jog galima dorai gyventi, o „įstatymo valdžia“ nėra tušti žodžiai.

— Ar pastarieji Seimo rinkimai buvo netikėtumas, ar — natūralus ankstesnių tendencijų padarinys?

— Iš dalies — ankstesnių tendencijų padarinys. Matėme, jog beveik per kiekvienus rinkimus sėkmingai pasireiškėdavo kuris nors naujas populizmas. Sėkmė taip pat lydėjo asmenis, skelbimus, jog anksčiau viskas esą daryta blogai — ir kairiųjų, ir dešiniųjų, — o jie mat žina, ką ir kaip reikia daryti, esą „nesusitepe“ ir nutuokia, ko žmonės trokšta. Tai vis kartojasi — žmonės jais tiki ir lipa ant to paties greblio. Greblis galiausiai tapo toks didelis, kad ir guzas kaktoje — didelis.

— Kokie esminiai skirtumai tarp 2000 ir 2004 metų Seimo rinkimų bei juose išryškėjusio populizmo? Kur link kryptama?

— Kryptama į tai, jog populistinės partijos jau nėra vienšios — jos sudaro daugumą arba tokią jėgą, kad be jų beveik negali funkcionuoti Seimas ir Vyriausybė. Populistinės jėgos ir asmenys, ateinantys į valdžią padedant dideliems pinigams, jaučiasi esą diktatoriai.

— Socialdemokratai aiškino, kad vienintelė išeitis jiems buvo — koalicija su Darbo partija. Jie sako pasiaukoję ir darę sprendimus Lietuvos labui. Sutinkate su jų argumentais?

— Ne. Socialdemokratai taip teisinasi, o koalicija su Darbo partija jie rinkosi sąmoningai. Dabar susidarė aritmetiškai stabili dauguma, kuri nėra stabili kokybiškai. Nes tie, kurie tą daugumą gali išardyti, pradeda diktuoti sąlygas. Dabar matome, kaip susikompromitavę žmonės, kurie neturėtų būti valdžioje, toliau joje lieka. Vien prezidento Valdo Adamkaus balsas nieko nelemia — lemia socialdemokratų ir jų vado Algirdo Brazausko balsas. O A. Brazauskas šiuo atveju neina išvien su prezidentu.

— Kaip manote, ar prezidento kalba, kurioje jis paragino atsistatydinti ūkio ministrą ir Vilniaus merą, duos apčiuopiamų rezultatų?

— Ji galėtų duoti apčiuopiamų rezultatų, jeigu visuomenė būtų ne tokia abejinga. Nes prezidentas visuomenėje yra moralinis autoritetas ir žmonės galėtų suvokti, kad svarbiausias asmuo, kuriam buvo pa-

sakyta pasitraukti iš ministro posto, paprasčiausiai iš visų juokiasi. Jis sudarė Seime tris komisijas — galėjo sudaryti ir tryliką, — kurios padarys jo norimas išvadas. Visi mato demagogiją, bet niekas nesiima protesto.

— Tačiau prezidentas ragino atsistatydinti du pareigūnus — ne tik V. Uspaskichą, bet ir A. Zuoką. Ar manote, kad tarp jų esama esminio skirtumo?

— Manau, yra skirtumas. Vilniaus miesto meras, jeigu jo veiksmuose būtų korupcijos ar panašių dalykų, nepadarė tokios žalos visai valstybei. Tuo tarpu ministras, kuris jau dabar jaučiasi ir veikia kaip ministras pirmininkas, nesiškai su niekuo, nes jam — jūra iki kelių — ir jis aiškiai rodo, jog atėjo tvarkyti reikalų pirmiausiai nepamiršdamas savęs ir savo kompanijų. Tokia veikla yra iššūkis ir iš esmės svetimos kultūros požymis.

Žmonės galbūt to neįaučia arba per daugelį sovietinės valdžios metų yra įpratę, kad galima taip elgtis. Nėra tokio pasipriešinimo, kuris buvo Rolando Pakso aferų atveju. Tada piktnisios inteligentija, dvasininkija, jaunimas, o dabar visuomenės pasipiktinimo negirdime.

— Ar prezidentas neįvarė savęs į kampa pareiškdamas, kad du minėti pareigūnai turėtų pasitraukti?

— Protingų žmonių akimis prezidento autoritetas neturėtų nukentėti. Tie žmonės suvokia, kad yra prezidento galios ribos. Nebūtina viską reikia išvardinti vardais ir tėvavardžiais. Valstybės vadovas kalbėjo apie du pareigūnus, ir visi žino, apie kuriuos. Bet iš tų dviejų pareigūnų vienas žengė tam tikrą žingsnį, o pagrindinis, mano supratimu, parodė aroganciją, numojo ranka ir laikosi, kaip Vladimir Putin, kurio požiūriu, jokios Baltijos valstybių okupacijos nebuvo. Dabar bandoma žaisti, tariant, kad prezidentas nepasakė pavardės. Neva todėl skandalingos istorijos tęsiasi. Tai savęs ir kitų apgaudinėjimas. Prezidentas viską aiškiai pasakė — kontekstas žinomas.

— Sakote, jog visiems buvo aišku, apie kuriuos pareigūnus kalbėjo prezidentas. Tačiau A. Zuokas po prezidento kalbos pareiškė, jog V. Adamkus galbūt turėjęs galvoje V. Uspaskichą ir Andrių Kubilių. Kaip vertinate tokią Liberalų ir centro sąjungos (LiCS) vadovo reakciją?

— Kaip nevykusį humorą. Čia net nėra ko nagrinėti. A. Zuokas bandė šiek tiek vaikščiai žaisti.

— Ar Jums priimtina Tėvynės sąjungos bendražygų — liberalcentristų — reakcija į prezidento kalbą? Ar LiCS po konservatorių priešiško pareiškimo Jums atrodo patikima partnerė?

— Manau, galėjo tų pareiškimų ir nedaryti. Opozicija turi būti konsoliduota, kad ji ką nors reikštų. Net jei vienas žymus asmuo opozicijoje yra pažeidžiamas, ji palaipsniui praranda autoritetą visuomenėje. Partijoms turėtų rūpėti, kaip jos ir jų perspektyvos atrodė visuomenėi. Pyktis, kai kas nors daro pastabą, yra nepagrindinis dalyko sprendimas, o nuėjimas į šalį. Tačiau, mano manymu, reikėtų kalbėti ne apie partnerio nepatikimumą, o apie kai kurių asmenų nebrandumą ir nepakankamą reaguojimą į situaciją.

— Ar konservatorių nesukompromituos bendra-

darbiavimas su liberalcentristais Vilniaus savivaldybėje, jei pasitvirtins, kad A. Zuoka, kurį LiCS įnirtingai gina, veikla nebuvo sąžininga ir skaidri? Juk liberalcentristai dabar pabrėžia, kad už abejonių keliančius sprendimus Vilniaus savivaldybėje konservatoriai balsavo kartu su jais.

— Jei kurie nors sprendimai dabar kelia abejonių, tai galima pasisūti, kaip reikalauja atrodė tada, kai tie sprendimai buvo priimami. Ar tuose sprendimuose buvo kokių nors akivaizdžių „nešvarumų“? Galiausiai turėtų atsirasti išvada, jog tie sprendimai blogi, o dabar yra tik daug kalbų. Net nenorėčiau spėlioti, kas čia ką gali kompromituoti. Nebursiu iš kavos tirščių — tai ne mano stilius.

— Kaip manote, ar po prezidento kalbos A. Zuokas turėjo atsistatydinti iš Vilniaus mero posto? O gal visai pakako jo, kaip LiCS pirmininko, susisuspendavimo?

— A. Zuokas bent jau kažką padarė. Nežinau, ar jis gali pasitraukti iš Vilniaus mero pareigų taip pat paprastai, kaip sustabdyti partijos pirmininko įgaliojimus. Žingsnis, kurį jis žengė, taip pat nėra mažareikšmis. Jis parodė, jog jaučia atsakomybę už partijos presiją. O kas įvyktų Vilniaus miesto Taryboje jam atsistatydinus? Matyt, jis vertina, prognozuoja, ir, atsisveikdamas, ir, atitinkamai elgiasi. Galiausiai tik spėlioti ir visai nenoriu lįsti į kito žmogaus kailį. Matau, jog vienas iš minėtų dviejų asmenų — ne pats pavojingiausias — šį bei tą padarė.

— Kaip vertinate pirmalaikių Seimo rinkimų galimybę?

— Tai priklausys nuo Seimo. Galbūt Seimo dauguma nebus tos nuomonės, jog visa košė, kuri tik blogės — nebent atsistatydintų kai kurie aukšto rango pareigūnai, tarp jų ir Antanas Bosas — paliktina?

JAV PLANUOJA ŽMOGAUS SKRYDĮ Į MĖNULĮ 2015 METAIS

Artimiausia žmogaus kelionė į Mėnulį jau planuojama — tai įvyks 2015 metais arba kiek vėliau, pareiškė neseniai paskirtasis naujas JAV kosmoso tyrimų agentūros NASA vadovas. Jis dar pridūrė, kad po to Mėnulyje bus statoma tarptautinė stotis.

Tiesa, kol kas nenuspresta, kokia raketa gabens astronautus Mėnulio link, kaip bus pasiegtas su senstančių erdvėlaivių flotile, nes ketinta jų atsiskirti 2010 metais.

„Konkrečios datos neturiu, bet tai gali būti tarp 2015 metų (tai būtų artimiausia data) ir 2020 metų (vėliausiai)“, — sakė naujasis NASA administratorius Michael Griffin, kuris Paryžiuje vykstančioje aviacijos parodoje buvo paklaustas apie NASA planus grįžti į Mėnulį. Paskutinį kartą žmonės Mėnulį aplankė 1972 metais — tai buvo „Apollo-17“ astronautai.

M. Griffin tikisi įgyvendinti prezidento George W. Bush svajonę — vėl imtis darbų Mėnulyje ir rengtis kelionei į Marsą.

„Turime pakankamai pinigų, kad minėtų laikotarpiu sugrąžintume žmones į Mėnulį. Pagal turimą modelį, reikėtų Mėnulyje statyti stotį, panašią kaip tarptautinės stotys An-

Pirmalaikiai rinkimai būtų sunkus egzaminas visuomenei. V. Uspaskichas ir R. Pakas gali gudriai rodytis esą neteislingai persekiojami, nuskriausti. Jei žmonės nesuvoks, jog pakartotinai lošama ta pačia korta, rezultatai gali būti prasti.

Ar reikalingi pirmalaikiai Seimo rinkimai, gali pasakyti tik pats Seimas arba daug žmonių. Tačiau daug žmonių nieko nesako, o parlamentarams išlikti dabartiniame Seime ir toliau tvarkyti savo verslo reikalus gali atrodyti naudinga. Juk tiek naudojimosi tarnybine padėtimi, kiek jo matome dabartiniame Seime, anksčiau niekada nėra buvę. Vis dėlto pirmalaikiai Seimo rinkimai valstybei būtų ir proga, ir didelė rizika.

— Rizika — didesnė nei galima nauda?

— Jei pavyktų nusipurtyti nešvarumų, kuriais valstybė veik nepakeliamai apauga, pradedant sveikimo procesas. Bet jei valstybė sukluptų ir išklimptų dar didesniuose nešvarumuose, būtų blogai. O einama būtent ta linkme. Tokie priešlaikiniai rinkimai gali tik pagreitinti blogėjimo procesą. Kažkas mes šimtus milijonų, nupirks žiniasklaidą ir nugirdys rinkėjus, sufalsifikuos rezultatus ir visiškai užvaldys valstybę. Dabar ji jau beveik užvaldyta, bet dar ne visiškai. Į pirmalaikius Seimo rinkimus nežiūrėčiau skeptiškai, jei matytų didesnį visuomenės atsisveikimą.

Dabar visuomenė bando ima įteigti, jog viskas yra taip blogai ir visi politikai tokie tieki, kad net „nėra pasirinkimo“. Tai tyčia skiepijama, nors taip nėra. Maža to, kritinėje padėtyje gali atsirasti ir naujų, jaunų, ryžtingų jėgų, kurios pasakys: gana! Juk mūsų valstybė bus jaunosios kartos namai. Kokie jie bus? Manau, turi kilti visuomenėje protestas prieš dabartinį akivaizdų valstybės struktūrų puvinimą.

— Ačiū už pokalbį.

Kalbėjosi
Vladimiras Laučius

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Nejaugi dels, kol įvyks nelaimė

JAV prez. George W. Bush kiekvienoje savo kalboje pabrėžia, kad pati svarbiausia visų užduotis XXI a. pradžioje — kova su tarptautiniu terorizmu. Pasak prez. Bush, nei vienas žemynas, nei viena šalis nėra saugi nuo kruvinos terorizmo rankos ir niekas nežino „dienos ar valandos“, kuomet gali įvykti naujas išpuolis.

Rugsėjo 11-osios tragedija New Yorke ir Amerikos sostinėje, traukinio išsprogimas Ispanijoje, teroristų išpuoliai (nors mažesniu mastu) Italijoje, Prancūzijoje, ambasadų bei viešbučių sunaikinimas kituose kraštuose yra tik įžanga į dar dažnesnes ir skaudesnes terorizmo apraiškas, todėl negalima nei minutei nukreipti akių nuo tikslo, nes tai ne vienos ar kitos valstybės reikalas, o žutbutinė viso civilizuoto pasaulio kova...

Virš kalbų apie teroristų išpuolius tyro šūripriklaidas, kad anksčiau ar vėliau jie gali panaudoti cheminius, biologinius ar branduolinius ginklus. Ne kartą susekta, kad teroristai siekė „šių priemonių“ išgyti tarptautinės kontrabandos rinkose, bet kol kas jų pastangos sėkmingai sustabdytos. Nepaslapstis, kad mūsų planetoje netrūksta nei tų ginklų, nei medžiagų jiems pasigaminti. Netruksta taip pat nesažiningų žmonių, kurie gali parūpinti net pačių pavojingiausių reikmenų, jeigu tik pirkėjai žada sumokėti prašomą kainą.

Prieš trejus metus septynios pasaulio turtingosios valstybės (aštuonios Rusija, kuri į šį septyntuką įsibrovė kone prievarta), prez. George W. Bush paskatintos, sutarė skirti 20 milijardų dol., kad būtų nedelsiant pradėta programa sunaikinti arba bent saugiau sandėliuoti branduolinių, cheminių bei kitų tolygių ginklų atsargas, ypač Rusijoje ir buvusiose sovietų okupuotose valstybėse. Vien Amerika pažadėjo duoti 10 milijardų dol., o kiti turėjo ateiti iš kitų kišenių. Tai buvo logiškas ir skubus reikalas, vienodai svarbus turtingųjų valstybių „klubui“, ir visoms kitoms mūsų planetos šalims. Ypač tą būtinumą greitai veikti turėjo sustiprinti rugsėjo 11-osios išpuoliai. Deja, taip

neįvyko. Programa į priekį juda labai lėtai ir ne vien dėl šėš stokos (dar trūksta 3 mlrd. dol., nes ne visos valstybės atidavė savo inasus). Kadangi didžioji tų pavojingų ginklų ir atliekų dalis visgi yra Rusijoje, užsienis susiduria su įprastu, sovietijos dešimtmečiais gliai išisaknėjusiu, slaptumu, vengiant užsieniečius įsileisti į užslaptintas vietas ir atskleisti Rusijos opiausias „karines paslaptis“. Tai nereikia, kad darbai apskritai nevyksta. Daug branduolinių atliekų jau išvežta ir sunaikinta iš Latvijos, Rumunijos, Serbijos, Bulgarijos, Čekų Respublikos ir kitur. Rusijos energetikos komisija tvirtina, kad iki šio rudens bus „išvalyta“ apie 77 proc. visų Rusijos branduolinių ginklų sandėlių. Tačiau dar lieka atominiai povandeniniai laivai, pasenusių atominų elektros jėgainių aplinkoje nesaugiai laikomos sunaudoto kuro liekanos ir platiuose Rusijos plotuose „slaptai“ sandėliuojami branduoliniai ginklai, nekalbant apie naujus jų bandymus.

Kai šių metų pradžioje prez. Bush Bratislavoje susitiko su Rusijos prez. V. Putin, viena jų pokalbių temų buvo būtent šių pavojingų medžiagų greitas sunaikinimas. Bet žodžiai dažnai žodžiais ir lieka. Užot darbą pagreitins, viskas tebeslenka sraigės greičiu. Šių metų rudenį 7 didieji (ir, žinoma, Rusija) susitiks Škotijoje. Priimta, kad valstybės, kurioje vyksta susitikimai, vadovas, nustato pagrindinę diskusijų temą. Anglijos premjeras Tony Blair jau paskelbė, kad bus kalbama apie pagalbą Afrikai ir klimato pasikeitimui globaliniu mastu. Tai, be abejo, svarbios temos, reikalaujančios skubaus dėmesio, bet nemažiau jo reikia ir pavojingųjų ginklų bei atliekų klausimui. Deja, kol apie teroristų pavojus tik kalbama, didžiųjų valstybių vadovai atranda vis naujų pirmenybių, pastumdami šią opią temą į šalį. Bet nelaikas bus apie tai kalbėti, jei, Dieve gink, teroristinis išpuolis, panaudojant chemines, biologines ar branduolines medžiagas, įvyktų Paryžiuje, Berlyne, Romoje, Maskvoje, New Yorke ar kur kitur...

VIENO GYVENIMO FRAGMENTAS BRONIUS ŽALYS

Nr. 7

Pasigirdus švilpukui rikiuot, aš, pasigriebęs šautuvą ir nieko nepastebėjęs, išlėkiau į kiemą. Išsirikiavus, užpakalyje stovįs pasakė, kad mano šautuvas be spygnos. Užkišau ranką, patikrinau ant peties kabantį šautuvą — taip, spygnos nėra... Iš patikrinimo tiesiai į užsiėmimus — kol ejo įvairūs rikiuotės pratimai, buvo dar pusė bedos. Bet paskui teko atlikti mankštos pratimus su šautuvu. O prie manęs pristojo pats viršila, pataisinėdamas šautuvą, rodydamas, kaip jis turėtų būti laikomas. Ar jis nepastebėjo, kad mano šautuvas be spygnos, ar nenorėjo pastebėti — to ir šiandien nežinau, nes už tokį dalyką galėjau mažiausiai gauti porą savičių daboklės. Skupeikai tik tik susivaldžiau netrenkęs į žandą pietų metu už tą jo kvailą šposą.

Man nebologai sekėsi šaudymo pratimuose. Spalio 9 d. šaudymo į taikinį iš 100 metrų nuo atramos, sušaudžiau 30 iš 36 galimų taškų, ir buvau 6-sis kuopoje taiklumu. Spalio 11 d. įvykusio šaudymo metu labai smarkiai lijo — iš 36 galimų sušaudžiau 28 taškus.

Spalio 12 d. (1944) pas mus atvyko kpt. Ru-seckas, Norvegijoje esančių lietuvių, karo talkininkų globos karininkas — jis pranešė apie mūsų apmokymo baigimą ir tolimesnį mūsų panaudojimą. Kuopos choras jam padainavo keliolika dainelių.

Spalio 14 d. buvo atvykęs vokiečių karo kape-lionas. Norėjusieji galėjo atlikti išpažintį (bendrą) ir priimti komunią. Spalio 16 d. pradėjome darbą prie vietos lauko oro uosto, bet neilgam. Teko jį platinti. Vieni lygino grūntą, kiti karučiais išvežiojo žemę. Balyš Pakštas buvo labai geras anekdotų pasakotojas — jis jų žinojo šimtus, ir ten, kur jis dirbo, visuomet prie jo šliejosi kiti, taip, kad mus vokiečiai vis vaikė, kad apie jį nesusburtų visa kuopa.

Dar apmokymo metu vokiečiai bandė mus išmokyti vokiškų kariškų dainų, bet, nors komandas visi suprato, su dainomis buvo blogiau, nes jos tiesiog buvo sabotuojamos — nesimokoma ir tiek. Kad ir kaip stengėsi vokiečiai, išmokė tik poros dainų pirmuosius 2-3 punktus. O šiaip jau traukdavome lietuviškas dainas, o vokišką užtraukdavome tik žygiuodami po bataliono štabą...

Spalio 24 d.

Narstosi žuvėdros fiorde... Melsvame toly praplaukia burinis laivėlis... Širdis, lyg žuvėdra, nerimsta, blaškosi, lyg sraunios norvegų upės srovė veržiasi, kunkuliuoja; upė veržiasi į jūrą, o širdis — į gimtinę!... Mažas būdamas svajojau apie tolimas šalis, aukštus kalnus — čia tų kalnų gana, bet jie sleigia žmogų! Niekad netikėjau, kad gimtos lygumos gali būti taip mielos!...

Mėgstu tyliais pavakariais kur nors ant uolos, paupy pasvajoti. Ir tada, lyg kino ekrane, pro akis pradeda slinkti tėviškieji vaizdai... gimtas kaimas — čia taip viskas sava, čia taip gerai. Ir vis — anksčiau ar vėliau — iškyla ir ji... Šypsosi viliojantį jos melynais akys, kad, viską užmiršęs, pradėtu patyliais niūniuoti: „Mergyt, tu vakarų žvaigždė...“

Po mūsų išsiskyrimo būdavo momentų, kad aš tikėjau, kad kurią nors moterį myliu, bet tai visuomet pasirodydavo tik tuščias vėjų gaudymas laukuose — jos, lyg gražus, margaspalvis draugelis praskridavo, jų nebematydavau ir užmiršdavau. Bet šioji vis dar vaidenasi akyse, nors man ji dingusi — ištekęs, net nežinau, koks jos dabar likimas.

Spalio 29 d.

Sekmadienis, bet visą dieną dirbome oro uoste — taisėme aikštelės lektuvams. Vakar baigėm tiesti kabelį.

„Deutsche Zeitung in Norwegen“, 1944.10.28 — nr. 253, aprašyta dabartinė padėtis Lietuvoje. Straipsnio antraštė: „Sowjehoele Litauen“. Rašo: „Die Bevoelkerung ganzer Stuetde ausgerottet“. Stockholm, 27 October... Darin heisst es, dass der Bischof Matulionis von den Sowjetbehoerden in Kaesedors erschossen wurde. Das Schicksal des Erzbischofs von Wilna und der Bischoefe Palltarokas und Karosas sei unbekannt. Das Sowjetische Volksgericht in Wilna verurteilte die Verwandten des Frueheren Burgermeisters von Kowno, den Versitzenden des Litauischen Roten Kreuzes, den bekanten Sozialdemokraten Dr. med. Garmus, sowie den Schriftsteller Ignaz J. Spheynius und den Ministerpraesidenten der Sammlungsregierung von 1938/38, Dekan Mironas zum Tode.

Bus daugiau.

(Elta)

ISPŪDŽIAI IŠ LIETUVOS

Lietuvoje praleidome 14 vasarų. Reikia stebėtis, kaip Lietuva keliai po okupacijos nepriklausomam, demokratiškam gyvenimui. Knęgynų lentynos luža nuo įvairiausių, įdomiausių, gražiausių leidinių. Kultūrinis gyvenimas aktyvus ne tik didmiesčiuose, bet ir provincijoje: organizuojama jaunimo veikla — meno, muzikos būreliai, veikia skautai, ateitininkai. Organizuojamos ekskursijos po Lietuvą, vasaros stovyklos. Teko dalyvauti vienoje jaunimo stovykloje prie Vištyčio ežero, Suvalkijoje. Vietovė neįsakyto grožio. Vaikai čia ne tik maudėsi, žaidė, išsėjęsi, bet ir sportavo, mokėsi meno, su vadovais lankė gražias apylinkes. Kiekviena diena užpildyta vis kitokia programa. Yra nemažai pasižventusių žmonių, kurie rūpinasi jaunimo auklėjimu, ypač dvasininkai, vienuolės, žmonės įsijungę į kultūrinę veiklą.

Nuostabą kelė rugsėjo 1-oji diena. Rytmetį pasipila vaikai ir gatvės, parėdyti kaip lėšos. Ir būtinai su gėlėmis rankutėmis mokytojai. Bažnyčioje pilna, jei visi ateitų, oi, netilptų. Pamaldos iškilmingos, vaikai gieda, gražia eiseną su žvakėmis, smulkalais patarnauja prie altoriaus apsupe kuniga. Angelų balseliais gieda rankutės aukštyn iškelę. Tai jaunoji Lietuva! Po pamaldų mokyklos stadione iškilmės su sveikinimais, dainomis, šokiais. Abiturientai, už rankučių paėmę pirmokėlius, nuveda į klasę ir atsisveikina su mokykla. Šias iškilmes stebi ne tik tėveliai, giminės, miesto aukštuomenė, bet visi, kurie tik gali atvykti. Kybartuose buvo iš Vilniaus atvažiuojančios premjerės Algirdas Brazauskas. Taigi, rugsėjo 1-oji, tai mokslo siekiantio jaunimo diena visoje Lietuvoje! Teko stebėti politinius mokslus baigusio jaunimo pasirodymą televizijoje. Programoje dalyvavo visas būrys, kuriems buvo leista pasisakyti įvairiais politiniais klausimais. Paskutinį kalbėtoją pristatęs, komentatorius pareiškė, kad šis jau dabar galėtų būti Lietuvos

prezidentu. Toks dar labai jaunas, puikus jaunuolis savo kalboje išsakė sukaupą demokratine, religija paremta, viziją ateičiai ir daug vilties Lietuvos prisikėlimui. Deja. Šiems jaunuoliams darbo Lietuvoje nėra.

Lyg voratinklį apgaubtą visą Lietuvą, net tolimiausioje provincijoje, laiko dabartinė Vilniaus valdžia ir kliudo nepalankiai privačiai iniciatyvai. Tai aiškiai patyrė privatus steigiamas bendruomenės būreliai, kurie rūpinasi ne vien kultūrinio gyvenimu, bet ir į vargą papuolusiems pagalba, o taip pat ir politika. Kaip atkirtis buvo steigiami tokie pat bendruomenės būreliai, bet jau pavaldūs Vilniaus valdžiai, kurių veikla finansuojama valdžios. Visa tai veda žmones prie didžiausio nusivylimo valdžia ir, atėjus rinkimams, daugelis numoja ranka. Ir kas iš to balsavimo? Mums niekas nepagerės, o išrinktieji tik dar labiau pralobos... Tai tokios nuotaikos buvo Lietuvoje, išvažiuojant namo.

To nepaisant, Lietuva gražėja. Akį patraukia naujos autostrados su švariomis gražiomis kolonėlėmis. Vietomis pastatytos ir poilsio vietovės, su nakvynės namais, salės, sporto aikštelės, valgyklos viduje ir lauke prie padaryto ežerėlio su tilteliu, išėjus iš pirties šaltame vandenyje atsigauti. Visur vingiuoja takeliai, tilteliai per upeleliaus žuvis, išėjus iš pirties šaltame vandenyje atsigauti. Visur vingiuoja takeliai, tilteliai per upeleliaus žuvis, išėjus iš pirties šaltame vandenyje atsigauti.

O jeigu užsima debesėlis ir lyja, na, tai kas, kai taip linksma — muzika groja ir visi šoka. Pasimeldus Dievuliui, galima ir pasilinksinti. Tokios progos juk ne kasdien pasitaiko! Čia taip pat būna įteikiamos premijos gražiausioms sodyboms! O Suvalkijos dvarai. Jų nemažai išmėtyta po plačias apylinkes. Nuo amžių naštos, nuo prarastų savininkų karo metais, jei dar neliko tik pamatai, tai tiesiog trupiniai. Čia jau reikia milijonų atstatymui. Šimtamečiai su dideliais meno turtais, kuriuos taip reikia gel-

Pradedant mokslo metus, visi susikaupė maldos.

Prie Vištyčio ežero vykusios stovyklos stovyklautojai ir vadovai prie vaikų padarytų darbėlių.

bėti. Pasižventusių žmonių dėdamos pastangos juos gelbėti. Vienas jų yra paverstas muziejumi — tai Paežerių muziejus rūmai netoli Vilniaus. Visokių eksponatų prikrautas „nuo pasaulio pradžios“, o pabaigos dar nesimato, darosi jau per mažas. Tik nuvažiuojus į Lietuvą, visai netikėtai teko dalyvauti M. Stankūnienės parodoje ir jos menai bei privaciai ekspozicijai paskirtų kambarių atidaryme. Tai buvo didelė šventė! Susirinkus gausiai publikai ir dailininkų gerbėjams, pristatyti ir apibūdinti meno

kūriniai bei visa ekspozicija. Labai talentingų vadovų paruošti, kaimyninės mokyklos jaunimas atliko puikią dainų ir šokių programą. Netruko sveikinimų, gėlių. Muziejaus balkone, prieš gražią gamtos panoramą, vyko vaišės. Po visų iškilmių žurnalistai apsupo dailininkę su klausimais, kad net pasikalbėti neteko. Graži Lietuva. Vilnius neatpažįstamas ir Kauno senamiesčio turistų grupės viena po kitos su fotoaparatais eina ir eina.

Aldona Biliūnienė

Vaikai džiaugiasi savo iš nendrų pagamintais krepšeliais. Iš kairės: Lukas Kavaliauskis, Kotryna Rutkauskaitė, Jūditė Dobiliauskaitė, Igne Karaliute, Monika Kavaliauskaitė.

Stovyklos choro giedojimo užsiėmimas — repeticija. Aldona Biliūnienės nuotraukos.

POKALBIAI TELEFONU DIDINA AVARIJŲ RIZIKĄ

Tie, kam teko važiuoti pasikui automobilį, kurio vairuotojas plepa telefonu, turbūt neabejojami sutiks su Utah universiteto (JAV) mokslininkų atliktu tyrimo išvadomis: kalbantys telefonu vairuoja taip lyg būtų pagyvenę žmonės. Jie juda ir reaguoją lėčiau bei didina avarių riziką. „Jei už vairo pasodinsime dvidešimtmetį su mobilium telefonu, jis vairuos taip pat, kaip septyniadešimtmetis, nekalbantis telefonu. Tai kažkas panašaus į staigų amžiaus pasikeitimą“, — sakė Utah universiteto psichologijos profesorius David Strayer, vadovavęs tyrimui.

Psichologijos profesorius asistentas Frank Drews, prisidėjęs prie tyrimo vykdymo, sakė: „Jei staiga norėtumėte pradėti elgtis kaip senukas, tuomet sėdėdami už vairo išsitraukite mobilųjį telefoną“. D. Strayer ir F. Drews tyrimo rezultatai buvo publikuojami žurnalo „Human Factors“ žemumos numeryje.

Tyrimo metu išsiaiškinta, kad asmenys nuo 18 iki 25 metų, atsisėdę už automobilio imitatoriaus vairo ir kalbėję mobiliu telefonu, į priekyje važiuojančio automobilio stabdžių lemputę sureaguodavo taip pat lėtai, kaip telefonu nekalbantys vairuotojai nuo 65 iki 74 metų. Jei telefonu kalbėdavo pagyvenę žmonės, tai jų reakci-

jos greitis į stabdžio signalą dar sulėtėdavo. Tačiau šiuo atveju gėra naujiena yra tai, kad reakcijos sulėtėjimas buvo mažesnis nei prognozuota ankstesnių tyrimų. Ankščiau nustatyta, kad daug darbų vienu metu atliekantys žmonės papildomai blogina visų darbų kokybę dėl garbaus amžiaus.

Tyrimo metu išsiaiškinta, kad visi vairuotojai, kalbėję mobiliu telefonu, — nepriklausomai nuo jų amžiaus — stabdžių pedalą paspausdavo 18 procentų lėčiau nei tai darytų nekalbėdami. Be to, telefonu kalbantys vairuotojai nuo priekyje važiuojančio automobilio laikosi maždaug 12 proc. didesniu atstumu — tai iš dalies kompensuoja sumažėjusį dėmesingumą. Po stabdymo plepančių vairuotojų automobiliams ankstesnį greitį įgyti trunka 17 proc. ilgiau. Be to, tyrimo rezultatuose įrašyta, kad užfiksuotas dvigubas susidūrimų su priekyje važiuojančiu automobiliu kiekis, kai vairuotojas kalbėjo telefonu.

D. Strayer su kolegomis išgarsėjo 2001 metais, kai atliko tyrimą, įrodijusį, kad pokalbiui naudojant laisvų rankų sistemą dėmesys blaškomas taip pat, kaip laikant telefoną rankose. Taip pat jis vadovavo 2003 metų tyrimui, kurio metu paaiškėjo, kad nelaimių kelyje priežastis yra „aklumas dėl nedėmesingumo“, kuomet vairuotojas tiesiogiai stebi vairavimo sąlygas, tačiau iš tikrųjų jų nemato, nes visą dėmesį skiria pokalbiui. Šie tyrimai paverstė suabejoti kai kurių valstybių įvestu draudimu kalbėtis rankoje laikomu telefonu, bet ne naudojant laisvų rankų įrangą.

Be to, kitas tų pačių mokslininkų darbas buvo pristatytas per mokslininkų bendruomenės susitikimą 2003 metais. Šiuo tyrimu įrodyta, kad telefonu kalbantys vairuotojai pavojingęsi už išgerusių vairuotojų, kurių kraujyje yra 0,8 promilės alkoholio. Paskutiniame tyrimo dalyvavo 20 pagyvenusių asmenų (nuo 65 iki 74 metų, amžiaus vidurkis — 70 metų) ir 20 jaunų žmonių (nuo 18 iki 25 metų, amžiaus vidurkis 20 metų). Visų jų regėjimas buvo normalus, galiojo jų vairuotojų teisės. Kaip ir tikėtasi, išankstiniai tyrimai parodė, kad pagyvenusiųjų gaunama informacija apdorojama lėčiau. Tuomet tyrimo rengėjai pasiūlė visiems dalyviams pavairuoti imitatorių. Imitatoriuje buvo prietaisų skydelis, vairas bei stabdis ir akseleratorius. Automobilį „Ford Crown Victoria“ atkartojantis imitatorius buvo apsuptys trijų ekranų, kuriuose buvo matomas kelias ir eismas. Imitatoriuje atsiradavo ir vairuotojų reakciją tikrinantis automobilis. Šis automob-

ilis pristabdydavo po 32 kartus, o jei tiriamasis laiku nesureaguodavo, tai tyrimas baigdavosi įvaziavimu į reakciją tikrinančio automobilio galą.

Kiekvienas dalyvis turėjo nuvažiuoti 4 imituotas 10 mylių ilgio trasas. Kiekviena kelionė trukdavo vidutiniškai po 10 minučių. Pusę važiojimų vyko kalbantys telefonu su tyrimo asistentu. Kita pusė kelionių vyko tyloje. Tyrimo buvo naudojama tik laisvų rankų sistema norint išvengti bet kokių įmanomų rezultatų iškraipymų dėl vienos užimtos rankos. Imitatorius kiekvieną sekundę po 30 kartų matavo „automobilio“ greitį, atstumą iki reakciją tikrinančio automobilio ir — jei tai tiko to momento situacijai — kiek laiko praėjo nuo priekyje esančio automobilio stabdžių lemputės užsižiebimo ir stabdymo bei nuo stabdymo iki vaziavimo greičio sugrąžinimo.

Paaiškėjo, kad: Lyginant su jaunais vairuotojais, pagyvenę vairuotojai prireikus stabdydavo vėliau nei jaunimas, buvo linkę stabdžių pedalą spustelėti du kartus, ilgiau greitindavo automobilį ir vaziuodavo atsilikę toliau nuo priekyje esančio automobilio. Taip būdavo tol, kol abiejų grupių atstovai arba visi šnekėdavo, arba visi nešnekėdavo mobiliu telefonu.

Lyginant su vairuotojais,

kurie telefonu nešnekėjo, kalbėjusieji telefonu stabdyti pradėdavo vėliau, nuo priekyje esančio automobilio buvo atsilikę labiau ir ilgiau greitindavo automobilį. Taip galima sakyti apie abi vairuotojų amžiaus grupes. „Kai telefonu kalbantys vairuotojas pristabdo, jam būna sunkiau sugrąžinti normalų greitį, todėl trukdama visam eismui“, — sako D. Strayer. Kai telefonu kalbėdavo jauni vairuotojai, jų stabdymo reakcijos laikas (0,912 sekundės) prilygo pagyvenusiųjų telefonu nešnekėjusių vairuotojų reakcijai.

Telefonu nekalbant jauni vairuotojai stabdį spustelėdavo praėjus 0,780 sekundės po priekyje esančio automobilio pristabdymo. Gali pasirodyti, kad absoliutus skirtumas nėra didelis, tačiau santykinai reakcijos laikas skyrėsi 17 procentų. D. Strayer teigimu, kiti tyrimai įrodė, jog didelis reakcijos laiko sumažėjimas padidina ir avarių tikimybę, ir jų sunkumą.

Kai telefonu kalbėdavo pagyvenę žmonės, jų reakcijos laikas suprastėdavo, tačiau ne taip žymiai, kaip buvo tikimasi. Ankstesni tyrimai vertė manyti, kad pagyvenusiems žmonėms turėtų būti beveik neįmanoma vairuoti kalbant telefonu, nes jų reakcijos laiką didina amžius, o dėl telefono reikia dalinti dėmesį ir pokalbiui, ir keliui.

Nukelta į 5 psl.

SKELBIMAI

PARDUODA

OAK LAWN - 4914 W. 106 St.
Mūrinis namas, 10 kamb. 4+ mieg.
Tinkamas dviem šeimoms.
\$349,000. Apžiūrėjimas sek. 2-4 v.p.p.
KW Realty 312-342-9108

NEKILNOJAMASIS TURITAS

VIDA M. SAKVICIUS
Real Estate Consultant
Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas
708-889-2148

PASLAUGOS

A&S Šildymas Saldymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
7 dienos per savaitę
773-778-4007
773-531-1833

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBES DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukse S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smukaitienė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654, 773-581-8654

ISNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti
butai. 1 mieg. — \$670-\$710;
2 mieg. — \$770-\$810.
Tel. 630-910-0644, Jana.

ISNUOMOJAMAS

gražus 2 mieg. butas
Marquette Park.
Tel. 708-656-6599

SIULO DARBA

Reikalinga auklė
2,3 metų ir 8 mėn. vaikams,
Madison, WI, 3 val. nuo Čikagos.
Gyventi kartu, ruošti maistą,
valyti namus, gali grįžti namo
beveik kiekvieną savaitgalį.
Tel. 630-789-6305,
skambinti tarp 7-8 v.v.

Positions for Female Caregivers
in Wisconsin - patient with Multiple
Sclerosis; patient with Parkinson, must
transfer 180 lb. Must drive, good
English, 125 per day. Other jobs
available in Wisconsin.
262-657-8044

Reikalinga energinga, rusiškai
kalbanti moteris, prižiūrėti 3,5
metų vaiką ir tvarkyti namus.
Gyventi kartu Glenview raj.
Berniukas 3 dienas darželyje.
Viena išieginė — paprasta diena.
Atlyginimas \$1,300/mėn.
Tel. 847-922-1101, Vika.

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas
laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Krovinių gabenimas
lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Small Packages
Automobilių pirkimas bei
siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas
visoje Amerikoje.

Smulkių siuntinių siuntimas bei
pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje,
Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

BRUSELIS

Jungtinių Tautų (JT) generalinis sekretorius Kofi Annan paragino pasaulio vadovus savo žodžius paremti darbais ir padėti atstatyti Iraką, pažymėdamas, jog būtina patikinti paprastus irakiečius, kad „vadovai jų nenuvils“. Kreipdamasis į Briuselyje vykstančios tarptautinės konferencijos Irako klausimu dalyvius, JT generalinis sekretorius gyrė šios šalies vadovų ir paprastų žmonių, kurie, pasak jo, privalo pamiršti nesutarimus ir kurti bendrą ateitį, „narsą ir sugebėjimą atgauti jėgas“.

PHILADELPHIA

JAV prisiekusieji antradienį pripažino buvusio Ku Klux Klan vadovo ir baptistų pamokslininko kaltę dėl trijų kovotojų už pilietines teises nužudymo lygiai prieš 41 metus. Prisiekusieji pripažino 80 metų Edgar Ray Killen kaltę dėl nužudymo lengvinančiomis aplinkybėmis — po to, kai šios „liepsnojančios Mississippi“ bylos kaltintojai atšaukė sunkesnę kaltinimą nužudymu. Aukų artimieji sveikino šį prisiekusiųjų sprendimą, tačiau sakė, jog dar ne viskas padaryta, kad Amerikos Pietūs išsivadotų nuo savo rasistines praeities. Silpnos sveikatos E. R. Killen, kuris savo kaltę neigė, visą likusį savo gyvenimą gali tekti praleisti už grotų.

WASHINGTON, DC

Iš Barenco jūroje esančio Rusijos Šiaurės laivyno povandeninio laivo antradienį balistinė raketa „Volna“ buvo paleista pirmasis pasaulio kosminis aparatas su „saulės bure“, „Kosmos 1“. Tačiau trečiadienio naktį Rusijos specialistai dar negalėjo pasakyti, ar kosminis aparatas pasiekė orbitą. Šiame JAV ir Rusijos projekte dalyvavusios Kosmos draugijos atstovai JAV sakė, kad jeigu kosminis aparatas sėkmingai pasiekė orbitą 900 km aukštyje, signalai turėjo būti užregistruoti 20 min. po starto. Šis projektas atsiejo 4 mln. JAV dolerių, kuriuos skyrė privatus asmenys ir bendrovės. Šio projekto mokslininkai nori

irodyti, kad Saulės šviesa gali būti neribota varomoji jėga kosminėms kelionėms.

NEW YORK

Naftos kainos antradienį pasiekė naują visų laikų rekordą, pakilusios iki 59.7 JAV dolerio už barelį ir viršijusios prieš dieną pasiektą 59.52 JAV dolerio už barelį rekordą. Naftos kainos traukia aukštyn, likus dienai iki itin atidžiai stebimo JAV energetikos departamento pranešimo apie savaitinį JAV naftos atsargų pokytį.

RUSIJA

SANKT PETERBURG

Sankt Peterburg trečiadienio naktį nežinomi asmenys išteplojo dažais Latvijos generalinio konsulato pastato fasadą. Latvijos generalinis konsulas Sankt Peterburg Hardij Baumanis patvirtino vandalizmo faktą. Pasak jo, į generalinio konsulato pastato fasadą netoli durų apie trečią valandą ryto buvo mestos dvi skardinės su mėlynos ir raudonos spalvų dažais. Tai jau antrasis vandalizmo aktas, įvykdytas prieš Latvijos generalinį konsulatą Sankt Peterburg. Šių metų kovą du paaugliai sviedė du butelius su raudonais dažais.

MASKVA

Rusijos gynybos ministerija užkirtė kelią dviem teroristų mėginimams prasiskverbti į karinius branduolinius objektus, pranešė naujienų agentūra „RIA Novosti“. Teigiama, kad teroristai nepuolė šių objektų, bet buvo du pavienių žmonių mėginimai, kuriuos sužlugdė objektų apsauga ir mobilieji padaliniai. Kada įvyko šie mėginimai, nenurodyta, tačiau Gynybos ministerijos vadovai patikino, kad branduoliniai objektai Rusijoje gerai saugomi.

ARTIMIEJI RYTAI

DUBAI

JAV tarptautinė konferencija Irako klausimu, kuri trečiadienį vyko Briuselyje, naudojasi gelbėdamasis nuo pralaimėjimo, teigiama Irako „Al Qaeda“

pareiškime, kuris buvo paskelbtas internete. „Dievo priešai susirinko į konferenciją Briuselyje sunaikinti Irako, o ne jo statyti“, sakoma šios jordaniečio Abu Musab al Zarqawi vadovaujamos sunitų grupuotės pareiškime. „Kai Amerikai nebilio pasirinkimo ir kai ji Irake paragavo pažeminimo, netekties bei naikino, ji leidosi ieškoti ko nors, kas išgelbėtų ją nuo pralaimėjimo ir žlugimo“, sakoma pareiškime. „Tačiau pergalė ateina, ir jūsų mirtis bei pažeminimas yra neabejotini“, sakoma toliau.

VAKARŲ KRANTAS

Nepatenkintas palestiniečių kovotojas trečiadienį per premjero Ahmed Qurie vizitą pabėgėlių stovykloje Vakarų Kranto šiaurėje pradėjo šaudyti į vieną pastatą — šis įvykis privertė dar labiau sunerinti dėl chaoso okupuotose teritorijose. „Al Axa kankinių brigadų“ kovotojas pradėjo šaudyti, kai jam nebuvo leista patekti į pastatą, premjerui sakant kalbą socialiniame centre. „Tokio chaoso mes nematome. Jie nori primesti savo valią, bet mes jiems nenusileisime“, po įvykio stovykloje sakė A. Qurie. Praėjusią savaitę premjeras pagrasino sustabdyti savo vyriausybės darbą dėl saugumo pajėgų nesugebėjimo užtikrinti, kad palestiniečių teritorijose būtų laikomasi įstatymų.

AZIJA

MANILA

Irake trečiadienį po kelis mėnesius trukusių derybų su pagrobėjais buvo paleistas nuo lapkričio įkaitu laikytas filipiniečių buhalteris Robert Taronogoy. R. Taronogoy įkaitu buvo paimtas praėjusių metų lapkričio 1 d., kai į jo darbdaviui iš Saudo Arabijos priklausantį vilą Baghdad išiveržė kovotojai pagrobė jį ir kitus darbuotojus iš užsienio. Kovotojai reikalavo, kad Filipinai atšauktų iš Irako daugiau kaip 6,000 darbuotojų filipiniečių ir nustotų rėmę JAV kariuomenę. Nors po padažnėjusių grobimų Filipinai uždraudė savo piliečiams vykti į Iraką, skurdę prisigėli filipiniečiai toliau vyksta į šią šalį.

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošė Aušrelė Sakalaite

Seventy fifth lesson. (Seventi fifth lesson) — Septyniadesimt penkta pamoka.

English lessons. (Inglis lessons) — Anglų kalbos pamokos.

Our friends are coming to the United States to live, do you know of a place where they could learn English? (Our friends are coming to the United States to live, do you know of a place where they could learn English?)

(Our friends are coming to the United States to live, do you know of a place where they could learn English?) (Our friends are coming to the United States to live, do you know of a place where they could learn English?)

What language do they speak? (Uat lenguidz du thei spyk) — Kokia kalbą jie kalba? They speak Lithuanian, Russian, Polish, and were studying German. (Thei spyk Litueinien, Rašen, Poliš end uer stadying Džerman) — Jie kalba lietuviškai, rusiškai, lenkiškai ir mokėsi vokiškai.

I know that they have courses for new emigrants at the Social Settlement. (Ai nou thet thei hev korses for nju imigrants et tha soušial settlment) — Aš žinau, kad jie turi naujiems emigrantams kursus Socialinės rūpybos skyriuje.

I heard about that, they have mostly Spanish speaking people that go there. (Ai hiord ebaut thet, thei hev moustly Spėniš spyking pypl thet gou thet) — Aš apie tai girdėjau, ten daugiausia eina ispaniškai kalbantys.

You can go to the University of Illinois in Chicago, they teach English there too. (Ju ken gou tu tha Juniversity af Ilinoi in Šikagou, thei tyč Ingliš ther tū) — Galima lankyti Illinois universitetą Čikagoje, jie ten taip pat moko angliaiškai.

Our friends don't know any English, they need to start from the beginning. (Our friends dont nou eni Ingliš, thei nūd tū start fram tha beginning) — Mūsų draugai visai nemoka angliaiškai, jiems reikia pradėti iš pradžių.

There is a book called „Herlitas“, it's the book that my parents used when they came to America. (Ther iz e buk kold „Herlitas“, its tha buk thet mai perents jūdz uen thei keim tū Amerika) — Yra knyga, kuri vadinasi „Herlitas“, ta knyga naudojosi mano tėvai, kai jie atvyko į Ameriką.

Where could I get that book, so I can send it to them before they leave Lithuania? (Uer kud ai get thet buk, sou ai ken send it tū them bifor thei lyv Lithueinija) — Kur galėčiau tą knygą įsigyti, kad galėčiau jiems nusiųsti prieš išvykstant iš Lietuvos?

I saw a copy of it at „Draugas“, the Lithuanian Daily Newspaper. (Ai so e kapy af it et „Draugas“, the Litueinien jūspėiper) — Aš mačiau tą knygą „Draugo“ knygynelyje.

Ir Lietuvos įmonės prisijungė prie Pasaulinio susitarimo

KESTUTIS PRANCKEVIČIUS

Birželio 2 d. šalies Prezidentūroje, Didžiųjų rūmose, dalyvaujant gausiam politikos, verslo, visuomeninių organizacijų atstovams, įvyko iškilminga Lietuvos įmonių prisijungimo prie Pasaulinio susitarimo (Global Compact) ceremonija. Toks renginys — Jungtinių Tautų (JT) generalinio sekretoriaus Kofi Annan inicijuota tarptautinė iniciatyva, kuria siekiama skatinti verslo įmones visame pasaulyje atsakingai vykdyti savo veiklą, nedaryti žalos gamtai, aplinkai, bendroms pastangomis drauge su vyriausybinėmis ir nevyriausybinėmis organizacijomis spręsti globalines, vietines ekonomikos, socialines problemas.

Pasaulinis susitarimas — tai didžiausia pasaulyje savarankiška korporacinė, socialinė atsakomybės iniciatyva, padedanti diegti strateginius verslo principus, bendradarbiavimą ir partnerystę tarp įvairių valstybinių ir privačių sektorių. Pastaruoju metu pasaulinio susitarimo gretas vienija beveik 10,000 stambaus, vidutinio ir smulkaus verslo įmonių iš daugelio pasaulio šalių.

Renginio metu 50 Lietuvos verslo įmonių bei visuomeninių asociacijų prisijungusių prie šio susitarimo, išspareigojo diegti socialiai atsakingo verslo strategiją. Priminsime, kad šios įmonės bei organizacijos dar balandžio mėnesį susibūrė į Nacionalinį verslo įmonių tinklą. Tikimasi, kad prie šios iniciatyvos vėliau prisijungs ir daugiau šalies įmonių, verslo asociacijų. Prisijungusių įmonių vadovai įteikė JT Pasaulinio susitarimo biuro New York direktoriui laiškus, adresuotus pačiam JT vadovui K. Annan.

Atsakingas verslas — pagarba bendražmogiškoms vertybėms

Pasaulinio susitarimo ren-

ginio dalyvius pasveikinęs Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus pabrėžė ne tik ekonominę, bet ir socialinę prisijungimo prie šios kilnios misijos svarbą. Pasak prezidento, šio procesas, neabejotinai bus naudingas ne tik verslininkams, investuotojams, bet ir visiems šalies piliečiams. Vakarų pasaulio šalyse, kur nuo seno plėtojamos ir praktiškai įgyvendinamos sąžiningo ir socialiai atsakingo verslo idėjos, Lietuvos verslininkai galės pasisemti patirties ir įdiegti savo įmonėse.

„Atsakingas verslas turėtų būti diegiamas visur ir visada, nes tai visų pirma pagarba žmogaus teisėms, dvasinėms vertybėms, didesnis dėmesys aplinkosaugai, nesitaikstymas su korupcija“, — sakė V. Adamkus.

Jungtinių Tautų vadovo vardu renginio dalyviams pasveikinusi JT koordinatore Lietuvoje Cihan Sultanoglu išreiškė ištikinimą, jog Lietuvos privataus verslo sektorius taps aktyviu šalies socialinės, ekonominės gerovės kilimo dalyviu, o pačioms įmonėms, prisijungusioms atsakingus išspareigojusi Pasaulinio susitarimo atžvilgiu, duos svarių rezultatų prieš negailestingą konkurenciją, padės geriau valdyti įmonių riziką, gerinti ir stiprinti santykius su kitais verslo partneriais, ir, galų gale, šalies bendrovėms atsivers naujų, perspektyvesnių veiklos galimybių.

Prie Pasaulinio susitarimo prisijungusios UAB „Traideinis“ generalinis direktorius Sigitas Leonavičius išsitikines, jog dalyvauti šioje kilnioje iniciatyvoje Lietuvos įmonėms bus naudinga dar ir dėl to, kad susitarimo narėms atsivers naujos galimybės įsitvirtinti naujose tarptautinėse rinkose, keistis patirtimi, žiniomis ir naujovėmis sparčiai kintančiame verslo pasaulyje.

DRAUGAS, 2005 m. birželio 23 d., ketvirtadienis

5

A + A

Dimisijos majoras JONAS ABRAITIS

Mirė 2005 m. birželio 18 d., sulaukęs 93 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Marijampolės apylinkėje. Nuliūdę liko: žmona Irena, sūnus Arūnas, duktė Regina Idalija Panaras su vyru Viktoru; anūakai Andrius ir Lisa; sūnėnas Antanas Abraitis ir dukterėčia Genė Vencauskas bei giminės Lietuvoje.

A. A. Jonas buvo Lietuvos kariuomenės karininkas ir Lietuvos laisvės kovų dalyvis.

Velionis bus pašarvotas penktadienį, birželio 24 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 val. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave., Lemont, IL (arti Derby Rd.).

Laidotuvės įvyks šeštadienį, birželio 25 d. 9:30 val. r. Petkus Lemont laidojimo namuose, iš kur a. a. Jonas bus palydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kur 10 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidojimuose.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

BALFo geradariui ir rėmėjui

A + A

dr. ANTANUI V. VALIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną, BALFo direktorę ir ilgametę veikėją dr. ALDONĄ VALIENĘ, velionio brolius, seseris ir visus artimuosius.

BALFo Centro valdyba ir direktoriai

POKALBIAI TELEFONU DIDINA AVARIJŲ RIZIKĄ

Atkelta iš 4 psl.

Taigi, atrodytų, kad kalbantys senoliai su vairuotoju turėtų tvarkytis gerokai sunkiau nei jaunimas. Tačiau pastarojo tyrimo duomenys rodo, kad pagyvenusių žmonių dėmesingumas ir reakcija kalbantys telefonu ir vairuojant suprastėja ne labiau nei jaunų žmonių. Gali būti, jog taip yra dėl to, kad pagyvenę žmonės paprastai būna labiau patyrę vairuotojai ir mažiau rizikuoja, o tyrime dalyvavusieji senoliai galbūt buvo sveikesni už statistinį septyniadesimtmetį.

Pagal JAV statistiką, jaunimas ir senoliai yra labiausiai pavojingai avarijas patekti linke vairuotojai. Paauglystės metais mirtinų avarių tikimybė būna didelė, iki 30 metų ji sumažėja ir išlieka sąlyginai nedidelė iki 60 metų, kuomet vėl pradeda didėti. Į reakciją tikrinančio automobilio galą įvažiavo 6 tyrimo dalyviai. Keturiuos avarijos įvyko kalbėjusiems telefonu (1 — senoliui ir 3 — jaunimui). Dvi avarijos įvyko, kai telefonas nebuvo kalbama (vienos kaltininkas — pagyvenęs asmuo, kitos — jaunas). Kad būtų galima atlikti statistinę analizę, įvyko per mažai avarių. Tačiau D. Strayer pažymi, kad į avari-

jas pateko du kartus daugiau kalbėjusiųjų telefonu nei nekalbėjusiųjų, o jaunimas buvo du kartus labiau linkęs patekti į avarijas už pagyvenusius žmones.

Pagyvenę žmonės ir avariją patenka truputėlį rečiau nei jauni žmonės. Kodėl? Todėl, kad jie pasilieka didesnę atstumą iki priekyje esančio automobilio. Jų reakcija prastesnė, tačiau jie vairuoja taip atsargiai, kad tikimybė atsimušti į svetimo automobilio galą buvo mažesnė. „Tačiau realiaame pasaulyje labai dažnai atsitinka taip, kad įvažiuojama į pagyvenusį žmonių automobilių galus, nes jie važiuoja lėčiau“, — sakė D. Strayer.

Mokslininkai pastarojo tyrimo duomenis sujungė su ankstesnių savo tyrimų duomenimis ir paaiškėjo, kad ištįrus 121 asmenį įvyko 12 avarių, kuomet buvo įvažiuota į priekyje važiuojančio automobilio galą, 10 iš jų įvyko kalbantys telefonu. O tai jau yra statistiškai reikšmingas įvykių kiekis. Psichologų teigimu, tai yra aiškus įrodymas, kad telefonu kalbantys vairuotojai labiau linkę patekti į avariją.

(Iš spaudos)

PRINCESĖS DIANOS VESTUVINĖS SUKNELĖS GABALĖLIAI VARŽYTINĖS

Tragiškai žuvusios Didžiosios Britanijos karališkosios šeimos narės princesės Dianos vestuvinės suknelės gabalėliai interneto aukcione „eBay“ parodami už stulbinančią 2 mln. dolerių (per 5,6 mln. litų) sumą. Pardavėjas Gavin, tvirtina, kad jam šiuos medžiagos gabalėlius atidavė jo tėvai, kurie po Dianos ir princo Charles vestuvių 1981 m., suknelę, kaip padėkos ženklą, gavo iš Londono rūbų modelio Elizabeth ir David Emmanuel, nes jų dukra Kerry

devynis mėnesius dirbo jų vaikų aukle.

Penkis šilko ir nerinių gabalėlius G. Young patalpino brangesnių prekių skyriuje, tačiau jis tvirtina, kad dėl išpūdingos kainos galima derėtis. „Tai, ko gero, prašmatniausios ir neabejotinai unikalios karališkosios relikvijos, kada nors pasirodžiusios Anglijoje, — sakė G. Young. — Jeigu kaina yra teisinga, akivaizdu, jog būčiau kvailas, jei nepardučiau“.

WENN-BNS

Prezidentūroje — dėmesys Kuršių nerijai

Atkelta iš 1 psl.

Ministras taip pat pabrėžė pastebintą tendenciją, kad Kuršių nerijoje mažėja viešbučių, motelių, kempingų.

„Gali ateiti laikas, kai bus sunku apsisistoti, nes nebus vietų. Siekiama viską privatizuoti ir naudotis tik tų savininkų labui“, kalbėjo A. Kundrotas.

Premjeras nepatenkintas Seimo Audito komiteto veikla

Vilnius, birželio 22 d. (BNS) — Premjeras Algirdas Brazauskas kaltina Seimo Audito komitetą kenkiant valdžių tarpusavio santykiams bei valstybės interesams ir griauinant valdžios autoritetą.

„Kaip parodė praktika Audito komitetas santykiuose su Vyriausybe ne visuomet laikosi įstatymų reikalavimų“, teigiama Seimo pirmininkui Artūriui Paulauskui adresuotame premjero laiške.

Premjero teigimu, Audito komiteto vadovybė išplestai suvokia parlamentinės kontrolės esmę.

„Todėl kartais peržengiamos įgaliojimų ribos, nepagrįstai kišamasi į kitų valdžios institucijų darbą, keliami neteisėti reikalavimai Vyriausybei, dubliuojama Valstybės kontrolės veikla“, sakoma premjero rašte Seimo pirmininkui.

A. Brazauskas norėtų, kad Seimo statute būtų tiksliau apibrėžti Audito komiteto įgaliojimai ir būtų imtasi priemonių,

kad šio komiteto vadovai laikytųsi galiojančių įstatymų. „Audito komiteto įgaliojimai negali būti platesni negu Seimo“, teigiama premjero rašte.

Audito komitetui vadovauja socialliberalas Artūras Skardžius, o jo pavaduotojas yra liberaldemokratų frakcijos narys Remigijus Afas.

A. Brazauskas taip pat įtaria, kad Audito komitetas kartais kitų parlamentinių komitetų funkcijas.

A. Brazauskui užkliuvo, kad Audito komitetas svarstė Kauno laisvosios ekonominės zonos problemas, ką, pasak jo, turi daryti Seimo Ekonomikos komitetas, Nacionalinio saugumo komiteto kuruojamos Specialiųjų tyrimų tarnybos veiklos bei karo prievolės administravimo efektyvumą, teismo antstolių reforma, kuria turėtų rūpintis Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

„Dėl tokio plataus klausimų rato nukenčia jų svarstymo ir

priimamų sprendimų kokybė, todėl Vyriausybėi sunku tai įgyvendinti“, teigia A. Brazauskas.

Tarp Audito komiteto pastaruoju metu nagrinėtų klausimų buvo ir sklypo „Siemens“ arenos ir pramogų parko Vilniuje statybai skyrimo bei žemės paskirties jame keitimo aplinkybės.

Komitetas ketino kviesti premjerą į Seimą paaiškinti minėto Vyriausybės sprendimo motyvus.

A. Skardžius premjero laiške Seimo pirmininkui dėl Audito komiteto veiklos pavadino „nesusipratimu“ ir pasiūlė jį apibrėžti valdančiosios koalicijos Politinėje taryboje.

„Manau, kad premjeras pasirašė tą patarėjų parengtą kreipimąsi net neskaitys“, sakė A. Skardžius.

Jo teigimu, Vyriausybės raštą paskatino aktyvi Audito komiteto veikla.

„Per daug interesų yra, matyt. Ant kažko komitetas užlipo ir stipriai“, sakė A. Skardžius.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

BIRŽELIO 26 D., SEKMADIENI, 10:30 v.r. šv. Mišias atsisveikindamas su šv. M. Marijos Gimimo parapija, aukos kun. Rimvydas Adamavičius. Kviečiame bendrai malda, o po Mišių į parapijos salę pabendravimui su kun. Rimvydu prie kavos puodelio.

ŠEŠTADIENI, BIRŽELIO 25 D., nuo 7 v.v. iki 3 v.v. vyks Joninių naktis „Martyrs“ naktiniame klube, 3855 North Lincoln gatvė Čikagoje. Programoje dalyvauja R. Zubreckaitė ir DJ Jonis. Vakarų svečiai – aktorių trio iš Vilniaus. Bus įleidžiami asmenys nuo 21 metų. Ieškosime papartio žiedo pačiame Čikagos miesto centre. Iki pasimatymo!

JAV LB BRIGHTON PARK apylinkės valdyba dėkoja Lietuvos fondui už paramą, „Pagarba Lietuvai“ šventės ruošai, kuri vyko gegužės 21 d.

A.A. DR. ALDONOS RUGIENĖS atminimą pagerbiant, dr. Česlova Bačinskienė iškėlė Ateitininkų namams 225 dol., kuriuos suaukėjo: J. ir M. Ališauskai, Č. Bačinskienė, A. Fremarek, D. Griganavičienė, A. Juozevičienė, P. Povilaitis, V. ir A. Sauliai, V. Waliczek. Ateitininkų namų valdyba dėkoja už aukas namų išlaikymui.

SEKMADIENI, BIRŽELIO 26 D., vyks Pasaulio lietuvių centro organizuojama gegužinė. Pradžią 12:30 v.p.p., tuojau po šv. Mišių, PLC sodelyje. Bus skanūs maistas, gera muzika, loterija, draugiška aplinka. Laukiame visų.

RAKO MIŠKAI ŠAUKIA VISUS lietuvių skačius dalyvauti šių metų vasaros stovykloje, kuri įvyks liepos 10–20 dienomis. Norintys daugiau informacijos prasome kreiptis pas Rasą Aleksuniene, tel. 708-423-6503 arba e-paštu: rasa203@comcast.net. Taip pat informacija galima rasti internete: www.budek.org.

BIRŽELIO 26 D., 12 V.P.P. Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės namuose, 2417 W. 43rd St., vyks tradicinė Joninių gegužinė. Šokiams gros ir dainuos A. Barniškius, veiks baras, bus įvairūs lietuviškas maistas, loterija, laimės šulinys. Visi kviečiami pasilinksinti vėsinamoje salėje karštą vasaros dieną.

ČIKAGOS LIETUVIŲ MOTERŲ klubo narės kviečia viešias ir svečius paragauti kugelio. Pietūs vyks šeštadienį, birželio 25 d. „Seklyčioje“, 2711 W. 71st Street. Pradžią 1 v.p.p., pietūs 1:30 v.p.p. Popietės pajaušinimui – Vilniaus pedagoginio

universiteto ansamblio liaudies ir šokių vaido juosta. Beje, apsilankiusieji bus vaišinami ne tik kugeliu. Vietas prašome rezervuoti tel.: 708-448-9309, ar 773-334-3343. Iki malonaus pasimatymo.

BIRŽELIO 26 D., SEKMADIENI, visi, kurie žavisi kompozitoriaus Mocart muzika, kviečiami į Ravinijos festivalį, pavadintą „Mocart serenadomis“. Jame gros ir lietuvių pianistė Ieva Jakubavičiūtė. Kartu su Čikagos simfoniniu orkestru, ji atliks Mocart koncertą fortepijonui Nr. 5. Pradžią 5 v.p.p. Vėliau Martin koncertinėje salėje Ieva, kartu su Steams muzikos instituto programos dalyviais gros kamerinę Mocart muziką. Skambės sonata smuikui ir fortepijonui bei fortepijoninis kvintetas. Informacija suteikiama tel. 917-647-9796 arba e-paštu: ievaj@earthlink.net.

LEMONTO SOC. REIKALŲ SKYRIUS penktadieniais, 2 v.p.p., PLC Bočių menėje rodo kino juostas iš Lietuvos. Visi kviečiami.

DVIDEŠIMT TREČIA KARTĄ vykstančiai LB Kultūros premijų teikimo šventei jau sudarytas specialus komitetas, siūlysiantis kandidatus premijoms: dailės – Dalia Šlenienė, žurnalistė – Danutė Bindokienė, teatro – Vitalija Sireikis, muziko – Faustas Strolia, radijo programų – Algis Zaprackas ir tautinių šokių mokytojos – Rasa Poskočienė. Premijų teikimo šventė įvyks lapkričio 13 d. Čikagoje. Premijų kandidatus iš JAV gyvenančių tarpo siūlo lietuvių visuomenė. Pasirašytame laiške reikia įrašyti kandidato vardą, pavardę, adresą, telefoną ir trumpą siūlomą kandidato veiklos aprašymą. Siūlymus siųsti LB Kultūros tarybai, adresu: 2841 Denton Ct., Westchester, IL 60154 iki rugpjūčio 1 d. Premijų mecenatas – Lietuvių fondas.

JAMŽINKIME LIETUVIŲ IŠEIVIJOS turtą! JAV LB Kultūros taryba imasi darbo įamžinti tai, kas buvo patatytai, nupirktai, įkurtai lietuvių imigrantų pastangomis, išleidžiant knygą „Lietuvių židinių pėdsakai JAV“. Jau trejus metus renkama informacija ir nuotraukos. Knyga redaguojama Lietuvoje (red. Audronė Škiudaitė). Ji bus užbaigta šiais metais. JAV LB Kultūros taryba prašo finansinės paramos šiam istoriniam projektui užbaigti. Visi aukotojai – parapijos, LB apylinkės ir pavieniai asmenys – bus įrašyti į knygą. Aukos prašome siųsti: Lithuanian American Community, Inc., 2841 Denton Ct., Westchester, IL 60154.

Birželio 20 d. „Draugo“ redakcijoje lankėsi Kauno Medicinos universitetinės klinikos endokrinologijos skyriaus gydytojas Vladimiras Petrenko su žmona Vitalija ir Algiu Grigu. Atvykęs į ADA (American Diabetes Association) 65-ąją sesiją San Diego, vykusią birželio 9–14 dienomis, dr. V. Petrenko tęsia savo kelionę po Ameriką.

Viešnągė prieš 15 metų

Tai ne pirmoji V. Petrenko kelionė į Jungtines Valstijas. Prieš 15 metų gydytojas endokrinologas su keturiomis cukrulinge turinčiais jaunuoliais atskrido iš Lietuvos dalyvauti vienos savaitės „Diabetes Camp“ stovykloje šiaurinėje Wisconsin dalyje. Daug darbo, laiko ir energijos įdėta sklandžiai ir rūpestingai praveisti šiuos keturius jaunuolius (dviejų berniukų ir dviejų mergaičių) viešnągė Amerikoje. Ši projekto koordinavo Rūta Pauperienė, G.T. International vicepirminkė; taip pat Marilyn Caras, R.N., American Diabetes Association, Northern Affiliate, programos direktorė; prisidėjo Gražina ir Jim Liautaud, priimančios ir apgyvendinančios naujokus. „Draugas“ tuomet rašė: „Ši keturių cukrulinge sergančių jaunuolių viešnągė Amerikoje yra puikus pavyzdys, kaip gražiai galima bendradarbiauti plačiam Amerikos ir mūsų tautiečių Lietuvoje rate...“

Progresas medicinoje

Ar daug kas pasikeitė per 15 metų endokrinologijos srityje? Dr. Vladimiras Petrenko maloniai papasakojo, kad progresas medicinos srityje yra milžiniškas. Pradedant nuo elementarių cukraus kiekio kraujuje matavimo aparatų, požiūrio į ligą bei ligos kontrolavimo. Gydytojas papasakojo, jog anuomet apsilankęs Amerikoje, nusprendė pasinaudoti amerikiečių patirtimi ir Lietuvoje suorganizuoti jaunimo ratelius, vasaros stovyklas, kur jauniems būtų apmokomas kaip gyventi su šia tik apgydoma liga.

Ir štai 1991 metais gydytojas V. Petrenko iniciatyva organizuota pirmoji diabetu sergančių jaunuolių stovykla Birštone, kur ji gyveno septynias vasaras. Vėliau stovykla perkelta į Jonavos rajoną, Ruklį, „Achemos“ poilsio namus. Visus šiuos metus stovykloje dirbo dr. V. Petrenko, Evalda Danytė, Daiva Silvestraviciūtė.

Stovyklos uždaviniai ir tikslai

Stovyklavimas – ilgalaikis patyrimas, kuris suteikia galimybę kurti, improvizuoti, mokytis ir atgauti jėgas tarpe bendradarbių, gyvenančių ne namų sąlygomis. Stovyklų metu, igūdę vadovai ir natūrali aplinka padeda kiekvienam dvasiškai, fiziškai ir socialiai tobulėti.

Stovyklos tikslas – pagerinti cukriniu diabetu sergančių paauglių gyvenimo kokybę bei diabeto kontrolę.

Pagrindiniai uždaviniai – padėti jaunuoliams įgyti naujų žinių apie diabetą; išmokyti savarankiškumo; sukurti sąlygas sergantiems šia liga tarpusavyje bendrauti; sukurti saugią, malonią aplinką poilsui; sudaryti galimybę medikams stebėti diabeto eigos ypatumus.

Sklando tokie mitai, jog susirgęs cukriniu diabetu žmogus patenka į visuomenės sukurto izoliaciją. Šioje stovykloje norėta sukurti tokią psichologinę atmosferą, kurioje jaunimas atgautų pasitikėjimą savimi.

Naudojantis vaikų, sergančių cukriniu diabetu, registru, į stovyklą kviečiami vaikai sulaukę 16 metų. Dalį jų sudaro stovyklavę ir laimėję teisę konkursuose bei neseniai surigę 15–18 metų jaunuoliai.

Nuo pat stovyklų įkūrimo pradžios, jose dalyvavo ir daug padėjo Amerikos lietuviai – Rūta Pauper (minėta Rūta Pauperienė) ir Algis Grigas.

Likimo smūgiai

Algiui Grigui, buvo 45-eri kai dainuojant jam pradėjo kimti balsas. Iš pradžių vyras nesuprasdavo, kodėl jam vis sunkiau dainuoti.

Šeimoje niekas, atrodė, nesirgo diabetu. Tik daug vėliau A. Grigas prisiminė, kad jo tėvo sesuo mirė būdama 53 metų. Prieš mirtį jai labai pablogėjo regėjimas.

Todėl, laukdamas tyrimų rezultatų iš ligoninės, jis buvo beveik tikras kokia bus diagnozė. O kai jam paskambino pažįstamas gydytojas ir liepė greičiau važiuoti į ligoninę susileisti insulino, staiga užklupo nevilnis ir klausimas: kaip aš gyvensiu toliau?

Visi gali išmokyti

Antrojo tipo diabetu sergančiam A. Grigui labai svarbi dieta, todėl jis su žmona Rūta

vykdami pailsėti į Lietuvą vežasi maisto net iš Amerikos. Jaunystėje daug sportavęs A. Grigas vėl grįžo prie ankstesnių pomėgių. Antrojo tipo diabetikų kasa dirba, tačiau po kurio laiko pavargsta ir nebesugeba gaminti insulino. Todėl A. Grigas jau dešimtmečius kasryt nuryja po tabletę. Jis išmoko kontroliuoti ligą, sveikai maitintis ir laikytis dietos. Po cukrulingės diagnozės teko atsisveikinti su saldumynais. Dar Algis Grigas džiaugiasi, kad Amerikoje nėra diskriminacijos sergančiųjų diabetu atžvilgiu. Todėl jam diabetas ne liga, o kasdienybė. Išmokyti gyventi su liga gali kiekvienas!

Vitalija Sireikis

Vladimiras Petrenko su žmona Vitalija.

J. Kuprio nuotr.

13-ta vasaros stovykla organizuota V. Petrenko.

Darbinga vasara LTSC

Iš Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos ir Lituanistikos tyrimo ir studijų centro atvyko bibliotekininkė, katalogotoja Jūratė Remeikienė. Čia jos laukė dideli darbai ir užmojai, praplėsti ir pertvarkyti LTSC bibliotekas, sukatologuoti knygas.

Pasaulio lietuvių archyvo biblioteka sudaro daugiau kaip 120,000 pavadinimų knygų. Kai LTSC sudarė sutartį su M. Mažvydo biblioteka, Pedagoginio lituanistikos instituto biblioteką ėmė tvarkyti ir knygas kataloguoti LTSC. PLI biblioteka – tai antrasis PLA bibliotekos egzempliorius, biblioteka leidžiame naudotis skaitytojams, kurių kiekvienais metais vis daugėja.

Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos ir LTSC bendradarbiavimas tęsiasi jau keliolika metų. 1981 metais susikūręs Lituanistikos tyrimo ir studijų centras jau 1992 metais užmezgė ryšius su didžiausia Lietuvos biblioteka. Bibliotekos tuometinis direktorius Vladas Buolovas, suprasdamas LTSC poreikius siuntė į Čikagą savo darbuotojas, o Lituanistikos tyrimo ir studijų centras mielai jas priimdavo suteikdamas būtinausias darbo ir gyvenimo sąlygas.

Pirmosios į LTSC atvyko Jūratė Blagnienė, Virginija Džiovenienė, Dalia Pečiulienė, Regina Švabauskaitė, Genutė Jokubaitytė, Roma Skackauskienė, ir Jūratė Remeikienė. Silvija Velavičienė, dirbdama LTSC bibliotekose, paruošė ir išleido Lietuvoje monumetalų veikalą „Lietuvių išeivijos spaudos bibliografija 1945–2000“.

Jūratė Remeikienė, kuri dirba M. Mažvydo bibliotekos katalogavimo skyriuje nuo 1983 m. į LTSC atvyko jau ne pirmą kartą ir darbuosis LTSC visą vasarą. Kataloguotoja iš Vilniaus papildys Lituanistikos tyrimo ir studijų centro bibliotekų kompiuterinius aprašus naujai suaukotomis ir atsiųstomis iš Lietuvos knygomis. Dėkojame Lietuvos naciona-

linės M. Mažvydo bibliotekos direktoriui Vytautui Gudačiui suteikiamas savo darbuotojai galimybę atvykti į LTSC.

Šiais metais daug pasipildė PLA ir PLI bibliotekų meno, medicinos skyriai, daug knygų gauta iš dr. V. Dubinsko bibliotekos, Žilėvičiaus–Kreivėno muzikologijos archyvas pasipildė a.a. K. Skaisgiris rinkta medžiaga, PLA švietimo fondas – iš a.a. J. Masilionio, A. Idzelio ir kitų lietuvių visuomenės ir kultūros veikėjų bibliotekų. Džiaugiamės, kad lietuvių vertina lietuvišką knygą, savo tėvų ir giminių lietuvišką žodį, jų veiklą išsaugant lietuvių kalbą ir bendrai lietuvių švietimo šalyje.

Jūratė Remeikienė, atvykusi praėjusią mėnesį buvo maloniai nustebinta knygų ir skaitytojų gausumu. Kaip ji pati sako, didžiausias nustebimas, kai iš Vašingtono universiteto atvyko mokslininkai susidomėję mūsų turimais mainų fondais. Vašingtono universitetas jau nuo 1994 metų puoselėja Baltų studijų programą, kurioje dalyvauja vis daugiau ir daugiau studentų, besidomintių Pabaltijio valstybėmis. Universiteto biblioteka jau turėjo surinkusi knygų estų, latvių ir truputį lietuvių kalbomis, todėl profe-

sorių apsilankymas LTSC jiems buvo labai naudingas. O bibliotekininkė iš Lietuvos visą laiką padėjo jiems atrinkti rūpimas knygas, pakuoti bei mokslininkams parodė ir Marquette Park lietuviškas izymybes. Jūratė džiaugėsi, kad lietuvišku žodžiu domisi net Seattle.

Kartu su Jūrate darbuos ir iš Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos atvykusios Eugenija Koveckienė. Buvo truputį nustebę, kai ji irgi susidomėjusi vartė sovietiniais laikais išleistas knygas, nes jų biblioteka to laikotarpio knygų jau nebesa. Eugenija minėjo, kad Klaipėdos biblioteka ne archyvinio profilio, todėl, jei knyga per metus nepaimama skaitytojų, ji pašalinama iš bibliotekos.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro biblioteka dirba kiekvieną darbo dieną nuo 10 val. ryto iki 5 valandų vakaro. Jei norite pasiskolinti knygą vasaros poilsui, maloniai kviečiame apsilankyti. Jus mielai aptarnaus Jūratė Remeikienė arba kiti LTSC darbuotojai. Musų adresas 5600 S. Claremont Ave., Chicago, IL, 60636, telefonas – 773-434-4545. Lauksime Jūsų!

Skirmantė Miglinienė
LTSC archyvų direktorė

Tarp knygų iš kairės: E. Koveckienė ir J. Remeikienė.

S. Miglinienės nuotr.

Cook County išdininkė Maria Pappas su pavaduotoja Patricia Michalski aplankė sesėles kazimierietes. Motiniškame seselių name yra lietuvių kultūros muziejus, kurį apžiūrėjo M. Pappas. Nuotraukoje: iš kairės ses. M. Tarcisia Stulgis, Pat Michalski, ses. Johanna Marie Shainauskas, ses. Maureen Juozapavičius, Maria Pappas, ses. Salvatore Cluckya.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinama nuošimčiai. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

•PIGIAUSIA – NE PATIKIMIAUSIA! Kortelės dažnai nesuveikia. Paskutinės minutės nutrupa. O kaip su bendrovėmis, kurių centrinės net ne JAV ir siūlo „ypatingus įkainius“? Dažniausiai tai prastas internetinio tipo, o ne telefoninis ryšys. Protingas vartotojas renkasi amerikiečių firmą (įst. 1993 m.) LITCOM. Į Lietuvą iš namų ar mobilaus telefono TIK 11,9 ct., o JAV – 4,9 ct. Jokių mėnesinių mokesčių, jokių papildomų kodų. Išsklaidę gaunate su savo vietine sąskaita. Registruokites lietuviškai 708-386-0556. Taisykite šiandien su LITCOM! Dėmesio! Įkainis galioja tik naujiems klientams!